



Datum

2015-11-30

Diariernr (åberopas)

A385.000/2015

Saknr

000

Polismyndigheten  
Rättsavdelningen  
Enheten för rättslig styrning och stöd  
Magnus Roglert  
Kommissarie/Jurist

Justitiedepartementet, L5

## Falska polisbilar (Ds 2015:40)

### Sammanfattning

Polismyndigheten välkomnar utredningens förslag och ställer sig bakom ett förbud mot att använda polisiära kännetecken på motorfordon.

Därutöver vill Polismyndigheten framföra följande synpunkter.

### Hindra fortsatt färd

Av förslaget följer att Polismyndigheten ska kunna förelägga ägaren till ett motorfordon som bär kännetecken i strid mot bestämmelserna att vid vite avlägsna sådana kännetecken som skyddas enligt lagen. Polismyndigheten anser att det därutöver bör finnas en möjlighet för polisen att hindra fortsatt färd med ett fordon som omfattas av lagförslaget.

Som framgår av departementsskrivelsen är det viktigt för allmänhetens förtroende för polisverksamheten att det inte förekommer fordon i trafiken som kan förväxlas med polisfordon.<sup>1</sup> Emellertid hindrar inte den föreslagna lagen i praktiken att fordonet fortsatt brukas i strid mot bestämmelsen.

I vissa fall kan polisen meddela beslut om hindrande av fortsatt färd.<sup>2</sup> Den föreslagna lagen kan emellertid inte åberopas som stöd vid hindrande av fortsatt färd enligt gällande författningar. Det direkta ändamålet med ett hindrande av fortsatt färd under åberopande av den föreslagna lagen skulle vara att använda myndighetens bud som påtryckningsmedel för att förmå ägaren att avhjälpa märkningen av den falska polisbilen.<sup>3</sup> Ändamålet med ett hindrande av fortsatt färd kan visserligen inte primärt sägas knyta an till det bakomliggande ändamålet med vitesinstitutet, nämligen att åstadkomma ett avlägsnande av märkningen (jfr regeringens proposition om fortsatt arbete för en säker vägtrafik, prop. 2003/04:160, s. 126 f.). Ytterst kan dock hindrandet ändå komma att fylla den funktionen; för att ägaren ska kunna fortsätta bruka fordonet måste märkningen avlägsnas.

Om hindrande av fortsatt färd ska kunna meddelas med stöd av den föreslagna lagen bör polisen även ges möjlighet att använda tvångsmedel i anslutning till

<sup>1</sup> Se Ds 2015:40, s. 41.

<sup>2</sup> Se t.ex. 14 kap. 15 § trafikförordningen (1998:1276) och 5 kap. 3 § fordonslagen (2002:574).

<sup>3</sup> Se prop. 2003/04:160, s. 125 ff. angående resonemanget om tvångsåtgärdens form.

hindrandet. Oaktat polisens befogenhet att använda tvångsmedel med stöd av 10 § och 22 § p. 1 polislagen (1984:387), torde en ändring av lagen (2014:1437) om åtgärder vid hindrande av fortsatt färd vara nödvändig då den nuvarande lydelsen i 2 § inte medger andra grunder för hindrande av fortsatt färd än de som följer av 7–10 §§ samma lag.

Ett alternativ till hindrande av fortsatt färd skulle möjligtvis vara att ta fordonet i beslag enligt 27 kap. 1 § rättegångsbalken. Motivet till beslaget skulle i så fall vara att fordonet på grund av dess särskilda beskaffenhet fortsatt brukas i strid mot bestämmelsen och därför kan underkastas förverkandereglererna i 36 kap. 3 § p. 1 brottsbalken till förebyggande av brott. Det kan emellertid ifrågasättas om ett förverkande kan anses vara skäligt i ett sådant fall (jfr NJA 1993 s. 178). En proportionalitetsavvägning talar snarare för en ordning med hindrande av fortsatt färd genom användning av tvångsmedel än en ordning där fordonet tas i beslag för att sedermera förverkas.

Charlotta Lokrantz Sandberg har beslutat detta yttrande efter föredragning av Magnus Roglert.

#### **POLISMYNDIGHETEN**



Charlotta Lokrantz Sandberg  
Jurist



Magnus Roglert  
Jurist, föredragande

#### **Kopia till:**

Justitiedepartementet (PO)  
Rikspolischefens kansli  
Arbetsstagarorganisationerna